

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyiltér sor 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATABASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Cukor-gyár Aradon.

Arad, november 26.

Az a fényes jövő, melyet az aradi lokálpatriotizmus oly előszeretettel alkot magának képzeletében városa jövőendő nagyságáról, gazdagsága- és forgalmáról, már eddigelé is olyan határozott körvonalokban bontakozik ki a jövőendő bizonytalan ködéből, hogy a teljes megvalósulás már nem is annyira álom, mint alapos kilátás, mely a szép alföldi város polgárságát csak annál nagyobb és kitartóbb buzgalomra ösztönzi mindent elkövetni, minden alkalmat megragadni, mely a célhoz közelebb visz.

Egy ily alkalom kínálkozik ismét, amely nem egy lépéssel, hanem ugyszólván mért-földmutatóval vinné előbbre Aradot a gazdag, a hatalmas gyárváros eszménye felé, melynek ipara a messze környék mezőgazdaságának emelésében is üdvösen éreztetné befolyását.

Mint ugyanis illetékes helyről értesülünk, a monarchia leghatalmasabb gyáripari vállalkozói, a Neufeld-Schöller cég, mely aradi összeköttetéseinél fogva legfontosabb vállalatunk létesülésére eddig is döntőleg befolyt, s melynek a többek között a nálunk idáig még nem létezett borosjenői bot- és butorgyár, továbbá a virágzó aradi waggongyár keletkezését köszönhetjük, ezen cég az aradvárosi és megyei érdekelttség közbejöttével elha-

tározta, miként Aradon egy elsőrangú cukorgyárat létesít, mely naponként 8—10 ezer métermázsa répacukrot dolgozna föl.

A gyár óriási jelentősége ugy a szomszéd megyék mezőgazdaságára, mint városunk forgalmának emelésére sokkal szembeszökőbb, semhogy azt bővebben részletezni volna szükséges. Különös fontosságot nyer azonban a vállalat Arad város és vidékére nézve az által, hogy vele együtt egy új vasutvonal létesülne, mely a hatodik sugarát képezné az aradi csomópontnak.

A gyárat ugyanis, amennyiben a város közönségének hozzájárulása lehetővé fogja tenni, a Birkás-Dűlő-nek északkeleti sarkában, közvetlen a város alá tervezik és itt volna az új vasutvonal „Pernyáva” állomása. Ezen vonal t. i. az „Arad-csanádi” vasut Pécska-aradi szakaszából kiágazva a buzsáki pusztán keresztül a város alá a cukorgyárhoz vezetne, hol első állomása volna; innen Uj-Arad és Zádorlakon át Perjámosig terjedne, s összekötné Aradot a Valkány-perjámosi vasuttal s ezzel együtt Valkánynál az államvasutak Szeged-temesvári szakaszával.

Ha már most mindentől eltekintünk is, és csupán azon rendkívüli hasznot vesszük figyelembe, mely az által hármlik a városra, hogy az ugynevezett Banátus leggazdagabb része, melyet a meglevő s az építendő vasutak Valkánytól Ujaradig átszelnek, teljesen Arad érdekkörébe ke-

rül; s ezzel Aradnak vidéké déli felé is egy gazdag és nagy területtel egészítődik ki: egymagában ez is oly haladást képez Arad emelkedésében, melyet eléggé nem is mérlegelhetünk.

Az „Arad-Csanádi Egyesült Vasutak” igazgatósága, mely a létesítendő új vasutvonal építése által első sorban van érdekelve, tegnapi ülésében, melyről lapunk más helyén hozunk részletes tudósítást, foglalkozott ezen vállalattal, s megválasztotta kebeléből azon bizottságot, mely egyrészt a Neufeld-Schöller céggel, másrészt Arad városával mindazon intézkedéseket megtegye, melyek a vállalat haladéktalan létesítésének útját egyengetik. Az „Arad-Csanádi vasutak” igazgatóságának erélye és nagyszabású vállalkozásainak eddigi sikerei teljes biztosítékot nyújtanak az iránt, hogy a terv nemcsak terv, hanem jövedelmező és egész vidékünkre nézve áldást hozó vállalat lesz, miről egyébként kezeskednek azon nevek is, melyeket a kiküldött bizottság soraiban olvassunk.

Arad forgalmi emelkedésének itt élénk társul s röviddel előbb még a távol jövő reményének is merész képe most már tehát a megvalósulás azon stádiumába jutott, melyben az ügyet jóformán biztosítottunk mondhatjuk, s melynek gyors létesüléséhez még csak Arad város közönségének nem is annyira áldozatkészsége, mint inkább saját jól felfogott érdekéből nyújtott támogatása szükséges.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Hirdetés a kis Rizáról.

— Irta: Békefi Antal. —

Kint köd volt, ősi borulat. Egy leány lépett be a kiadóhivatal irodái helyiségébe, egy vékony szomorú arozu kicsi bonne, tarka fél-azór-keztűs kezénél egy kis urfit kísérve, aki körülbelül három évet morzsolhatott már az életből. Olyan szegény kis bonne volt, aminőt sokat lehet látni az utcán, viseltes őszies kabátban, de kalap nélkül és kissé sülleplő kopott ruhában, mely már akkor is kopott volt bizonytalán, mikor a nagyságos asszony jó borsos áron kimustrálta azt a garderoobjából a „kisasszony” részére. Az e fajta kicsi bonneok előbb csak játszó „peszrák” s mivelhogy szelidek és egy kis nevelésük van, kisasszonyokká avanszíroznak, mihelyest a ház urnójétől az első viseltes rossz ruhát megvezzik és fél-azór-keztűt huznak, melyből kipirosliknak vörös dolgos ujjak...

Szelidek és többnyire szomorúak ezek a „kisasszony”-ok és a kalapjukon, ha a kalapig is fölviszi az isten a dolgukat, izlés-telen vörös toll van bizonyosan és hosszú szallag.

A kis bonnenak, a kinek dolga akadt a lap kiadóhivatalában, az araza nagyon is szomorú volt, kalapja azonban még nincsen, ami nagyon okos dolog, mert a kalap eltedné szeliden fésült dus szőke haját, mely hullámozva fogja által helyes, csinos fejét.

Ilyen volt a kisasszony, aki belépett és félénken szólalt meg:

— Ez a lap-hivatal.

— Szolgálatjára, kisasszony. Egyik ügyes beszédű kiadóhivatali ur marzurkázott a pulpitus mögöl elébe.

A bonné a kabátja zsebébe nyult és egy kicsi darab írást vett ki onnét.

— Hirdetni akarok valamit az újságba. Oly bátortalanul mondta, mintha valami bűn előtt állana.

A leány gyűrögette a kezében a papírost. — Van nekem egy szegény barátom, egy jó asszony, — felelt halkán egy kissé tagolva a szót — aki nem tudja eltartani a gyermekét... Ki akarja hirdetni...

Itt elakadt, mint aki nem találja a gondolatának helyes kifejezését. A kezénél tartott urfit, aki tekintetével a cifraszágokon elkalandozott és megindult volna, magához vonta, mialatt az udvariass kiadóhivatali ur sietett kiségeíteni:

— Örökre akarja adni a gyermeket a kedves barátjának, ugy-e?

— Igen, igen, úgy... örökre, de egy igen jó családnak; csakis egy igen jó családnak... szölt a kis bonna és nagyokat lélegzett...

Aztán hozzátette:

— Az anyja nagyon szegény...

A kiadóhivatali ur czeruzáját megszopta, hogy följegyezze az adatokat.

— Hogy hívják az anyját?

A kis bonne most vette észre, hogy a kezénél tartott urfi sikkaja félrecepapódott, azt megkellett igazítani, a kamáslija is összegyűrődött, lehajolt, hogy azt is rendbeszedje és így a gyerek mögé guggolva mondta:

— Csak tessék írni, hogy a gyermek a Zsindely-utca 4 sz. házban látható... csak ennyit tessék írni...

Aztán fölegyenesedett. Az arca sokkal halványabb volt.

Hány éves a gyermek? — kérdezték tovább.

— Négy, már nincs vele olyan sok baj, megeszik mindent, nem kell altatni, igen jó gyermek.

— Egészséges?

— Olyan, mint a vas.

— Fiu?

— Leány.

— Hogy hívják?

— Rizácska.

— Es szép? Mert ez a fontos.

A kis bonne szürke nagy szeméi szinte világítottak. Oly büszkeséggel beszélt, mintha a király leányáról mondaná:

— Bizony szép, oh nagyon szép... Kövér piros arca van, a haja szőke, hullámos, a vállacskájáig ér s olyan fényes, mint arany, a szeméi nagyok, okosak, piczi a szája, a fogacskái mind megvannak, egészségesek és fehérek, olyan egyenesek a lábaoskái, mint a nyíl és formásak, ah, a kezeckái...

A kis bonne annyira el volt ragadtatva az örökbeadandó gyermek szépségének a dicsőítésében, hogy szinte megfedkezett magáról.

Nem kellett pszichologusnak lenni, hogy a kis bonne lelkét lássa ezen elragadtatásban még az olyan tüzetember is, mint a kiadóhivatali ur, aki rögtön észrevette, hogy az örökbeadandó gyermek szépségei ott vannak a kis bonne arczán és egész lényében.

Mondta tovább is, de már könnyben usztak szeméi:

— Kirhatják bátran, hogy nagyon szép

BELFÖLD.

Wekerle Bécsben. Bécsből távirják lapunknak hétfői kelettel: **W e k e r l e** miniszterelnök, ki a tegnapi nap folyamán **A n d r á s s y** gróf, **Ö** felsége személye körüli miniszterrel, **K a u t z** bankkormányzóval és ismételtén **K á l n o k y** gróf közös külügyminiszterrel értekezett, és délután 3 órakor hosszabb magán kihallgatáson kimerítő jelentést tett a király **Ö** felségének a politikai helyzetről, ma is Bécsben marad. A képviselőház tárgyalásai természetesen a miniszterelnök távollétében is szakadatlanul folynak.

Héderváry-Khuen gróf horvát bán, a ki tegnap Budapesten időzvé, több Horvátországot érintő ügyben érintkezett a kereskedelmi, bel- és igazságügyi miniszterekkel, visszautazott Zágrádba, a hol a ma megnyíló tartománygyűlés tanácskozásai igénylik a jelenlétét.

A helyzet.

Arad, november 26.

A „Neue Freie Presse“ tegnapi száma „A helyzet Magyarországon“ címmel hosszabb cikket közöl, melyben a többek között a következőket mondja:

... Kabinet- és parlament-válságról most már úgy beszélnek, mint befejezet tényről, melyen nem lehet többé változtatni. Ha az ember az okok után tudakozódik, úgy rendszerint azt a stereotyp feleletet nyeri, hogy az egyházpolitikai javaslatok még nincsenek szentesítve és a miniszterelnök Bécsben időzik.

E két faktum okoszerű összefüggése igen valószínűnek látszik, csak hogy a belőlük vont konzekvenciák nem felelnek meg a valódi tényállásnak és reális helyzetnek. Ha hitelt érdemelnék a kósza hírek, úgy a javaslatokat október 29-én küldötték Gödöllőre, hol akkoriban az udvar tartózkodott, s így most csak négy hétig vannak az udvari kanczelláriában.

A kormány az illem legegyszerűbb alapszabályai ellen vétett volna, ha a szentesítést ez időn belül megsürgeti. És ez, mint a miniszterelnök a napokban a házban mondotta, nem is történt meg. Azt az általános, s valóban mélyreható nyugtalanságot, mely körülbelül egy hét óta a kedélyeket eltölti, nem lehet pusztán arra visszavezetni, hogy a kormány

gyermek, mindenki megszereti, aki csak meglátja ...

— Ha olyan, amilyenek kegyed leírja, akkor igazán nagyon szép ...

— Sokkal szebb ... felelt a szegény kis bonne, aki föllélegzett, hogy már szerencsésen tulesett a dolgon.

De a kiadóhivatali ur még tudni akart valamit, hogy az annoncot felvehesse.

— Aztán, kérem, a gyermeket egész átadná a kedves barátnője úgy, hogy végképpen lemondana róla?

Ment egy-két lépést az érzékeny szívű kis bonne, de azonban válaszolni kellett a szegény barátnője helyett, ami sokkal nagyobb dolog volt, mint az ember gondolá. A „kisasszony“ nagyon elszomorodott és nagyokat nyelt, mint az az ember, aki a könnyeit fojtja vissza. De nem ment már. Elfakadt sírva, csak oszondosan, szepegeve sirdogált szegény barátnőjéért, akinek nevében végre kijelentette:

— Ha másképp nem lehet, lemond róla egészen ... Ha ezt kívánják ...

A kis bonne elment és mi meghatva ajánljuk jó szívű, de csakis jószívű gyermektelen családoknak a barátnője hirdetését a kis Rizácskával, akinek olyan szép kövér arczocskája van, a haja szőke, hullámos, a vállacskájáig ér, s olyan fényes, mint az arany; a szemei nagyok és okosak, a fogacskái mind megvannak, egészségesek és fehérek, olyan egyenesek a lábacskái, mint a nyíl és formásak ... és már nincs vele sok baj, mindent megeszik ...

még nem kapta meg a szentesítést, hanem részint magyarozatát leli abban, hogy a békétlen klerikálisok, kik a halasztást kérielhetlenül saját céljaik számára akarják kizsákmányolni, nem szünnék meg is gati, részint pedig abban, hogy esetleg e szentesítést oly kérdésekkel hozzák kapcsolatba, melyek a kormány és parlament viszonyait tényleg megváltoztatnák.

Bizonyos dolgot természetesen nem tudt senki, egyszerűen abból az okból, mert a helyzet súlypontja nincs is Budapesten.

Ezért tehát igen valószínűnek hangzik, komoly politikusok mondanak, hogy a miniszterelnök mostani bécsi útjának tisztán csak informatív jellege van, s hogy következményei gyanánt semmi irányban sem várható határozott lépés, s végül mindezért — ez ideig — fölösleges dolog a kormány vagy parlament-válságról beszélni.

Nem szabad szem elől téveszteni azt, hogy a képviselőház a budget-tárgyalás kellő közepében van s hogy mindeddig csak a belügyminiszteriumi költségvetés van elintézve. A budget-vita mostani folyása után itélve, igen kétes, hogy mindkét ház még ez év zárta előtt fejezze be a költségvetést és így az indemnitit alighanem követelni fogják.

Válság költségvetés nélkül az amugy is nehéz helyzetet még jobban növelné.

Egy előkelő magyar politikus azt állítja a „N. W. T.“-ban, hogy miniszterválság jelenleg parlament-technikai okokból lehetetlen, minthogy költségvetés-vita közepette miniszterváltozás ki van zárva. A szabadelvű pártban különben tegnap este a helyzetet nyugogtabban itélték meg, mint tegnapelőtt. Meg vannak győződve arról, hogy ha esetleg a viszonyok fejlődése mégis kabinetváltozást igényelnének, az csak személyváltozást, de nem rendszer, vagy elváltozást jelentene. Kétségtelen, hogy ha esetleg a mostani kabinet lemondana, az új miniszteriumot is csak liberális férfiak kebeléből lehet összeállítani.

Esztergomból az a hír hallatszik, hogy **Vasary** utrakészen van, hogy az esetleges királyi meghívásnak haladéktalanul eleget tessen.

Bécsből a tegnapi nap folyamán a következőket jelentették:

Wekerle miniszterelnök ma reggel érkezett és a délelőtt folyamán **Kautz** Gyula dral, az osztrák-magyar bank kormányzójával értekezett. Háromnegyed 12-kor a miniszterelnök a Hofburgba hajtatott, a honnan délután 2 órakor tért vissza. **Ö** Felsége délután 3 órakor **Wekerle** miniszterelnököt öt-negyed óráig tartó kihallgatáson fogadta. Este 5 órakor pedig **Kálnoky** külügyminiszter tett látogatást **Wekerle** miniszterelnöknél és hosszabb időn át vele konferált. A helyzetet illetőleg a legnagyobb titoktartás uralkodik.

Ö Felsége ma délután 3 órakor 1 és fél óráig tartó magánkihallgatáson fogadta **Wekerle** miniszterelnököt.

Az újabb híreket távirati rovatunkban közöljük.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, november 26.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Bánffy majd Perczel Dezső.

Jegyzők: Perczel Béni, Schöber Ernő és Papp Elek.

A kormány részéről jelen vannak: Szilágyi Dezső, Lukács Béla és Hieronymi Károly.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét. Elnök bemutatja **Usáky** Albin grófnak, Brezsnóbányában megválasztott képviselőnek megbízó levelét. (Zajos éljenzés.)

Kiadják az igazoló-bizottságnak. **Lukács** Béla kereskedelmi miniszter betérjeszti a találmányok szabadalmáról és több helyi érdekű vasutról szóló törvényjavaslatokat.

Kiadták az illető bizottságnak. A napirend előtt felszólalt.

Nagy Sándor felel **Polónyi** szombati beszédére, melyben egy bérlet kieszközölésével vádolta. Kijelenti, hogy nem **Polónyi**ért, akinek vádaskodásait nem tartja érdemesnek megcáfolni, de pártjára és saját magára tekintettel reflektál a mondottakra. A szóban forgó bérletnél egyebet nem tett, mint **Mezei** vagoni helyzetére nézve helyes információkat szolgáltatott **Csáky** Albin grófnak. Egyébként pedig nincs szüksége arra, hogy **Csáky** Albin gróft a korteskedés vádjá ellen védelmezze (Általános helyeslés.) **Ö** maga pedig nincs abban a helyzetben, hogy el kelljen fogadnia bárkitől is bármit. (Helyeslés.) Ellenben **Polónyi** vádjairól megmondhatja, hogy micsoda forrásból erednek. Boszúból és gyűlöletből szóló és családjá ellen, mert nekik **Polónyi** szolnoki csutos bukásában nagy részük volt. (Tetszés.)

Következett a napirend a kereskedelmi költségvetés.

Neményi Ambrus előadó ismerteti a költségvetést és elfogadásra ajánlja.

Drescher Ede a miatt panaszkodik, hogy a míg Budapest és **Berény** között a vidéken három hid van a Dunán, addig a Duna alsó részén egyetlen egy sincs. Nem irigyli a felsőbb vidéknek azt az előnyt, de gazdasági érdekből sürgeti, hogy az alsóbb vidékek érdekeit is méltányolják. Ez nem helyi érdek, mert messze vidék parancsolja, hogy a Duna alsó részén is legyen hid. Kéri, az 1896-ik költségvetésben legyenek tekintettel kérésére. Kijelenti, hogy magát a költségvetést örömmel megszavazza. (Helyeslés jobbfelel.)

Endrey Gyula mindenekelőtt elvi szempontból szól és kijelenti, hogy a műkereskedelmi politikánk egész gazdasági helyzetünkre ónsulylyal nehezedik. Miért? Mert olyan kereskedelmi szerződéseket kötünk, a melyek egyáltalán ellenkeznek a mi gazdasági érdekeinkkel. Hogy többet ne említsen, említi az oláh kereskedelmi szerződést, amelyről tudva levő, hogy gabnapiacunkra milyen iszonyuan hátrányos és deprecizáló. — Ellenben egyetlen egy irányban sem találkozunk a kormány olyan akociójával, amely a magyar szempontokat érvényesítené. Így pl. dehogyan adnának nekünk önálló nemzeti bankot. Ami a dunai és folyamhajózási társulatot illeti, annak is aligha lesz jövője, nem különösen azért, mert hozzá való magyar szakembereink sincsenek. Arról nem is szólva, hogy a javaslat olyan formában is, amint a ház elé került, ugyanis milyen hosszú vajudás után kerülhetett el. — Kéri, hogy a miniszter az ország minden egyes részeiben egyformán intezze a szakoktatást és hogy a postatakarékpénztárakat hagyja meg továbbra is a szegényebb osztálynak a régi kamattal mellett. Sürgeti, hogy a statisztikai hivatal szolgáljon megbízható adatokkal arról a forgalomról, mely Ausztria és Magyarország között van. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalról.)

Batthyány Tivadar gróf, mint aki a tengerészetet tengerész kapitány létére 25 év óta ismeri, biztosítja **Endreyt**, hogy magyar szempontból nincs mit kívánni a magyar tengerészetől s ebben a tekintetben a kormányt kár nem érheti. (Helyeslés.) Ami magát a kereskedelmi politikát illeti, általában óhajtaná, ha végre valahára a koncepcziók, majd a merre decentralizációk rendszere után a miniszter az egyedül helyes utra lépne és azt a politikát üzné, amelyet érdekeink parancsolnak. Szükségesnek tartja a zónadijszabás reform-

ját is, hogy a vasuti tisztviselők soronkinti kinevezését perhorreskálják, mert ez a protekcióra ad alkalmat. Szól ezután a folyam és tengeri hajózási társaság keletkezésének történetéről, amelyet jó volna, ha a miniszter részletesen ismertetne. Hangsúlyozza a kereskedelmi kamarák reformjának szükségét és szól még a munkáskérdésről, melyet a legmelegebben ajánl a kormány figyelmébe.

Sima Ferencz szintén a román buza vámentes behozatala ellen beszél, amely minket tönkretesz.

Budapest, november 26. (Daját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sűrűnnyzi:

Lukács Béla hosszabb beszédében reflektált a szónokokra.

A vitát holnap folytatják.

Polónyi felelt Nagy Sándornak, kijelentve, hogy nem engedti az ügyet azon bizonyos térre vinni. (Derűtség.)

KÜLFÖLD.

Az új csár nyilatkozata. A csár pénteken a szenátust fogadta és a szenátus tagjaihoz a következő szavakat intézte: „Urim! Elhunyt atyám nevében köszönetet mondok önöknek munkálkodásukért. Meg vagyok győződve, hogy a szenátus működésében uralkodásom alatt is csupán az igazság és törvény által vezéreltetni magát.”

A hivatalos lap közlése a csár köszönetét Pétervár lakosságához, a város intézeteihez és magántársulataihoz, a nagy csapásban nyilvánított részvételükért, mely a csárt és Oroszországot érte. A csár dicsőreleg emlékezik meg a pétervári és moszkvai gyászszertartások alatt tanúsított példás rendről és az alsóbb rendörközegeknek egyenkint egy rubelt ajándékoz.

Miniszterválság a portánál. Konstantinápolyi hírek szerint Said pasa külügyminiszter a szultánnal kegyvesztett lett. Dzsevad pasa a nagyvezir sem jelent meg már napok óta a portánál és bár távollmaradását hirtelen betegséggel mentegetik, e verzió hitelt nem talál. A szultánt elkedvetlenítette az a magatartás, melyet kormánya a patriarchoa kérdésében tanúsított és az örményországi mérsárlások ügyében közzétett jegyzék elentmondó tartalma miatt.

A japánok legújabb diádala. A „Reuter ügynökség” jelenti Yokohamából, hogy a japán haderő folyó hó 20-án megkezdte a támadást Port Arthur ellen, a szárazföldi oldalról egyszerre megtámadván az összes erődöket. Az első hadsereg képezte a jobb szárnyat, míg a balszárny a kumamoto dandérból volt alakítva. Az alatt, míg a két szárny a támadásra fölvonult az ágyuk folyton szórták lövegeiket a citadellára. Reggeli hat órakor vették birtokukba az első hadsereg csapatai a nyugati erődöket és délután 2 órakor nyomultak be Port Arthurba. A keleti erődöket éjjeli 11 órakor vették be a kumamoto dandár csapatai. A tengerpart felőli erődöket csak másnap vették be a japán csapatok.

A japánok veszteségét jelentékenynek mondják; de a chinaik — hir szerint — még sokkal nagyobb, ezekre menő veszteséget szenvedtek.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Shangai-ból, hogy a japánok Port-Arthur bevételénél 2-300 halottat és sebesültet vesztek. A chinaiak veszteségei még ismeretlenek. A japánok Port-Arthurban csapatokat szállítottak hajóra; hogy hova mennek a csapatok, azt nem tudják.

IDÓJÁRÁS.

Légnymás: reggel 7 órakor 772.1 milliméter, délután 2 órakor 771.6 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $^{\circ}C + 2.4$, délután 2 órakor $^{\circ}C + 7.0$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 6, délután 2 órakor K. 4. Felhőzet: reggel félborult, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDÓJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— November 27. —

Száraz. — Hűvös. — Éjjeli fagy. — Délen csapadék. — Szél.

Miklós csár esküvője.

— Távirati tudósítás. —

Miklós csár menyegzője alkalmából kedden manifestum fog megjelenni. Számos megkegyelmezést, adóhátralékok és büntetések elengedését várják.

A csár esküvője alkalmából a katonaság a Newsy-prospekten, továbbá a nagy Morskaján és a téli palota előtti téren sorfalat állott. S o r g i u s A l e x a n d r o v i t s nagyherceg palotája előtt, honnét a császár menyasszonya a téli palotába ment, a testőr-huszárok és uhlánosok százada állott fel. A palotadiszörőség egyik oldalán a testőr-tartalék-gyalogos ezred zászlóaljja, a másik oldalon az apród és hadapród zászlóalj képezte.

A sorfalat továbbá a különböző oszlopokból és a katonai nevelő intézetek tanítványaiból vett osztályok képezték. A legénység dísz-egyenruhában szürke köpenyekkel és gyászjelvény nélkül vonult ki.

Az esküvő alkalmából az ország evangélikus templomaiban ünnepi isteni tiszteleteket tartottak.

A lapok jelentik, a csár és a csárné az esküvő után elhagyják a téli palotát egy diszhintón, mely elé négy orosz módra szerkesztett szürke lesz befogva. A fullajtárok és a kocsis orosz viseletben lesznek. Hasonló fogaton megy az özvegy csárné. O felségeik a razoni székesegyháznál megállanak és aztán tovább mennek az Anitskow palotába. A pétervári magán-színházakat e hó 27-én ismét megnyitják.

HIREK.

November 27. Kedd. Róm. kath. naptár: Virgil. — Protestáns naptár: Virgil. — Görög-keleti naptár (november 15.): Számónasz. — A nap kél 7 óra 5 perczkor, nyugazik 3 óra 59 perczkor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10-12 óráig, délután 2-5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8-4 óráig és pénteken 11-12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
<i>Budapest felé indul:</i>		<i>Budapest felé érkezik:</i>	
Nagyvárad reggel	5.18	Vv. Csabáról reggel	9.10
Szolnokig d. u.	3.56	Nagyvárad este	8.42
Gyórvonat reggel	8.20	Személyvonat reggel	6.10
Személyvonat d. e.	11.30	Személyvonat d. u.	3.55
Személyvonat este	9.45	Gyórvonat este	6.55
<i>Erdély felé:</i>		<i>Erdély felé:</i>	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinről reggel	7.—
Soborsinig d. u.	2.30	Gyórvonat d. e.	8.10
Személyvonat d. u.	4.30	Személyvonat d. e.	11.—
Gyórvonat este	7.05	Személyvonat este	8.55
<i>Temesvár felé:</i>		<i>Temesvár felé:</i>	
Vegyesvonat reggel	6.20	Személyvonat d. e.	10.43
Vegyesvonat d. e.	11.35	Vegyesvonat d. u.	3.44
Személyvonat d. u.	5.—	Vegyesvonat este	10.55
<i>Szeged felé:</i>		<i>Szeged felé:</i>	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.50
Személyvonat d. e.	9.—	Személyvonat este	6.45
Vegyesvonat d. u.	4.20	Személyvonat este	10.—
<i>Gurahoncz felé:</i>		<i>Gurahoncz felé:</i>	
Személyvonat reggel	6.40	Személyvonat reggel	8.—
Személyvonat d. u.	5.23	Személyvonat este	6.50
Vegyesvonat d. u.	12.30	Vegyesvonat d. e.	11.43

Vasutunk ülése.

(A halmágyi vasut. — A millenniumi kiállítás. — Egy új vonal. Az aradi ozukorgyár.)

Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága vasárnap délelőtt tartott ülésében a halmágyi vasut építkezésével foglalkozott. Határozatba ment, hogy miután a vasut engedélyközmánya már legfelsőbb szentesítés alatt áll, a vasut kiépítése Halmágyig teljes erővel foganatba fog vétetni.

A halmágy-brádi vonalnak előmunkálatai szintén elkészítettek. A vasut igazgatósága újabb kísérletet tesz az iránt, hogy ezen közgazdaságilag rendkívül fontos vasut meghosszabbításához a vasut vidékének érdekeltségét felköltse és megfelelő hozzájárulását biztosítsa.

Az ezredéves kiállításban a vasut-társulat egy díszes étkező terem kocsi-val fog résztvenni, melynek berendezése amerikai minta szerint végrehajtva hivatalos lesz

minden e nemben támasztható igénynek megfelelni.

Ugyancsak több új rendszerű teherkocsi-val és a vasuti gyárak kiválóbb termékeivel is részt veendő vasut-társulatunk az ezredévi kiállításán.

Végre foglalkozott a vasutigazgatóság az arad-uj-arad-sádor-lak-perjamosi vasut létesítésével is, amely vasutvonal az Aradon létesítendő ozukorgyárral összeköttetésben és egy időben lenne eszkeüz-lendő.

Ezen nagy fontosságú építkezés és gyár-vállalat sürgős létesítésével összefüggő lépések haladéktalan megtételére egy bizottság küldetett, ki a mely Z e l é n s z k y Róbert gróf, V á s á r h e l y i Béla, V á s á r h e l y i László, N a c h t n é b e l Ödön, H e g e d ű s László és B o r o s Béni urakból áll s a mely végrehajtó bizottság megbízott, hogy ugy az arad-perjamosi vasut vidékének érdekeltségével, mint az ajánló bécsei pénzintézetekkel, valamint az első sorban érdekelt Aradváros közönségével és termelő birtokossággal az e nem-beli tárgyalásokat haladéktalanul megindítsa.

— Személyi hírek. Lonovics József csanádmezei főispán, Meskó Sándor dr. alispán és Major Miklós makói polgármester vasárnap Aradon tartózkodtak. — Vidovics Menyhért ezredes, a 8-ik honvédelmi vezérparancsnok, Aradon időzik. — Hrabovszky Aurél, az aradi kir. ügyészséghez ideiglenesen beosztott alügyész állandó székhelyére, Nyiregyhá-zára utazott.

— A főkapitány betegsége. Arad város főkapitánya: S a r i o t Domokos a múlt hó végén váratlanul beteg lett. Azóta ágyban fektet. A főkapitány — mint örömmel értesülünk — már jobban van, s ma el is hagyja az ágyat.

— Választás a harmadik kerületben. A harmadik kerületben megessett a választás, mely egy évi mandátumhoz juttatta győztesét. A harc lassan indult, úgy hogy délig alig 80 szavazó jelentkezett. Délután megindult a szavazók nagy sokasága az alkotmányos küzdelemre. Estig 277 szavazó adta be a szavazatát. A választás reggel 9 órakor vette kezdetét. A szavazó-bizottság elnöke: R e m e t e y F. Károly dr., helyettes elnök: T e d e s c h y Viktor, jegyzője: V a n n a y Gyula volt. A rendőrséget B a r t ó k Kálmán képviselte. Bizalmi tőrűk: Z i k ó János, R a v a s z Imre, B a r b Etrém és H i n n e r Benő. A pártönkivüliek köre R á k ó c z y Zoltán államvasuti mérnököt jelölte, míg a függetlenségiiek B o z s i k György építész. Délután 4 órakor lezárták a szavazást. E szerint kapott

Bozsik György 163
Rákóczy Zoltán 114

szavazatot. Így a harmadik kerületben 49 szavazattöbbséggel B o z s i k Györgyöt képviselővé választották.

— Wenokheim Frigyes gróf aradmezei nagybirtokos lébény-szentmiklósi uradalmaért a milliomos emberbarát, Hirsch báró öt millió forint vételárral ajánlatot tett. Az alku még eddig nem jött létre.

— A kerületi betegsegélyző-pénztár elnöke. Az aradi kerületi betegsegélyzőpénztár legutóbbi igazgatósági ülésén T e d e s c h i Viktor elnök leköszönt állásáról, mivel a költségvetés tárgyalásánál leszavazták. Az intézmény új elnök-igazgatójává T e n n e r Lajost emlegetik, mivel alig hihető, hogy Tedeschit állásának újbóli elfogadására reá lehessen bírni.

— Áthelyezett bankhivatalnok. L a c z a y Endrét, a temesvári fiatalság volt kedves tagját, ki az osztrák magyar bank tisztviselője, Bécsből az aradi fiókhoz helyezték át.

— Aradiak találmánya. A belügyminiszter szabadságot adott: R o z v á n y Pál és L e o

po ld Henrik aradi lakosoknak új találmányú hóekéjükre.

— **Közlekedés Arad és Vinga között.** Vingaról írja levelezőnk a következőket: A vingarai kereskedelem, minden ágát tekintve, nem Temesvár, hanem Arad felé gravitál. Ennek dacára, — jóllehet Arad felé napjában háromszor közlekedik a vonat — délelőttökint Aradra érni nem lehet. Bár a helybeli iparosok a birtokossággal egyetemben kérelmeztek a vasúti igazgatóságnál, hogy az első vonat legalább reggeli 8 órakor érjen Aradra és ezen kérvényben ki is mutatták, hogy azelőtt a heti forgalom 1000 személy volt most pedig alig 200; dacára ennek a kérelem nem teljesített. Minthogy a birtokosság és az iparosok újlag kérelmezni fognak, az aradi kereskedőknek is érdekében fekszik, hogy netán a kamara útján ezen méltányos kérelmet befolyásukkal támogassák.

— **Az orvosok körletének megállapítása.** Részletesen megírtuk annak idején, hogy a közegészségügyi bizottság egy albizottságot küldött ki kebeléből, mely a városi orvosok működési körletét volt hivatva megállapítani. A bizottság elkészült a munkálataival, érdekes anyagot nyújtva ezzel a jövő házi közgyűlésnek.

— **Vége az ujoncz-összeírásnak.** Az aradi katonai osztály f. hó 30-án befejezi az ujoncz összeírást. Azok kik a katonai osztálynál még ezideig nem jelentkeztek, el ne mulasszák azt megtenni, mert ellenkező esetben szigorú büntetésben részesülnek.

— **Ünnepély a Liceumban.** Kedves kis ünnepélyt rendezett vasárnap délelőtt a liceum dísztermében a főgymnasium ifjúsági önképzőköre. Nagy örömeinkre szolgál tapasztalni azt, hogy a közönség meleg érdeklődéssel viseltetik az ifjúság ünnepélyei iránt, s hogy viszont a növendékek mindenben megfelelnek a beléjük helyezett bizalommal. A vasárnapi ünnepély „zaufolt ház“ előtt ment végbe, tényes erkölcsi sikerrel. Az ünnepélyt Lengyel István VIII. osztályu tanuló, a „Petőfi-önképzőköre“ elnöke nyitotta meg hosszabb beszéddel, melyben a Vörösmarty emlékének szentelt ünnepély magasztosságát fejezte ki. A közönség az előadót lelkes tapsokkal jutalmazta. Ez után Kertay Ede énektanár szerzeményét a „Deák induló“-t adta elő az ifjúsági zenekar a közönség osztatlan tetszése mellett. Wechler Imre gymn. VIII. növendéknek „Vörösmarty Mihályhoz“ című ódáját Lengyel István olvasta fel s a közönség kitapsolta az emelvényre a tehetséges szerzőt. Telescu György gymn. VIII. o. növ. szavalata, valamint „Vörösmarty hatyudalának“ aethetikai méltatása számos tapsot arattak. Farkas Béla gymn. VIII. o. növ. allegóriája és Spiroch Lajos gymn. VII. o. növ. szavalata szintén nagyban kiérdemelték a közönség tetszését. Kransz Vilmos, Schattelesz Miksa, Winter Frigyes és Polgár Jenő által előadott quartett nagy élvezetet nyújtott a közreműködők egyaránt osztozkodtak a közönség bő tapsában. A legnagyobb tetszést azonban, mint minden évben, az idén is az ifjúsági énekkar által előadott népdalok arattak. Az ünnepély déli 12 órakor ért véget.

— **Difteritisz Muszkán.** A hideg téli napok beálltával újra erősen kezd grasszálni a difteritisz. Mint levelezőnk írja, Muszkán lépett fel a gyilkos kór nagyobb mérvben, úgy hogy a járási hatóság elrendelte, miszerint a községi iskola a járvány elmúltáig bezárassék. Az elővigyázat különben mindenütt nagy.

— **A pálinkafőzők adója.** A magyar kir. pénzügyminiszter f. hó november hó 7-éről keltve egy körrendelet bocsátott ki, melyben az érdekelteket értesíti, miszerint azok, kik kölcsönűstön a pálinkafőzést szokták gyakorolni, a várn fejjében adott szesz ital után a törvényes italmérsi adót lefizetni kötelesek.

— **A szinpadl felhúzó gép.** Az aradi színház szinpadán egy kellék-emelő-gépet készített az igazgató. Ennek a gépnek a segítségével szállítják a butorokat a kellékraktárból a szin-

padra. A liftet, a miniszter rendeletéhez képest a személyzet biztonsága érdekében tegnap kipróbálták. — A próbát Green Nándor rendőrhadnagy, Szilárd Emil városi mérnök, Leszka András szinigazgató, Fenyvessi Emil és Ajtai Károly felügyelő jelenlétében tartották meg. A lift Szilárd Emil városi mérnök tervei alapján készült a városi gépész, illetve ácsműhelyben. A felhúzó-gép minden tekintetben bevált, s csak dícséretére válik a tervezőnek.

— **Választások Galsán.** Levelezőnk írja: Galsán egyszerre két megüresedett hivatal az adószedői és esküdti tiszteket töltötték be választás útján. Adószedőnek Isfán Tódort, esküdtnek pedig Dirle Flóret választották meg.

— **Lövöldöző oláh pap.** Különös eset foglalkoztatja most a buttyini közönséget. Erről ottani levelezőnk a következőket írja: Özv. Klein Helén buttyini lakónőhöz a múlt héten estnek idején belöttek az ablakon. A serét áttörte az ablak kettős tüvegjét és a szobában alvókat is megsértette. A legérdekesebb ebben a lövésben az, hogy a gyanu a revetisi gör. keleti papot, Dobrej Lázár terheli. A gyanu onnan vesz alapot, hogy a derék papnak a felesége az ő rossz bánásmódja következtében, Klein Helénhez menekült és Dobrej Lázár tiszta bosszúból lőtt volna be hozzájuk. A vizsgálat megindították.

— **A vingai gyógyszerterát,** melynek eddig Veress Vilmos volt a tulajdonosa, elköltözés miatt, — írja levelezőnk — Kudar Lajos vette meg 28000 frtért. Az új tulajdonos a jövő évi januártól kezdve veszi át a gyógyszerterát.

— **Aradi szociálisták ügye a kir. táblán.** December 19-én nagy szociálista harc színhelye lesz a nagyvárad esküdtszék tárgyalási terme. Schrott Lajos aradi ur indította meg a nevezetes sajtópört Kintozig Lajos és még 10 társa ellen, a kik egyik gyűlésük alkalmából körlevelet szerkesztettek. A körlevelet, melyben azjelvű szociálisták ellenségeit erősen megtámadják, sőt becstületsértő kifejezésekkel is illetik, az összes aradi szociálistáknak megküldötték. Az érdekes sajtótárgyalásra a tanuk egész serege van beidézve Aradról december 19-ére.

— **Vaddisznó-vadászat** volt vasárnap a csálai erdőben, melyen a vadásztársaság tagjain kívül részt vettek Gaudernack József huszárezredes, Zichy gróf és Arenschil főhadnagyok, Tigelhoffner br. hadnagy és Kornbauer állatorvos. A társaság késő este oszlott szét.

— **A mellőzött tanító a törvényhatóságban.** Emlegettük már azt, hogy Budur Rafaelt a vingai igazgató tanítót a vingai iskolaszék elnöke egyszerűen, minden ok nélkül fegyelmi vizsgálatba vonta. Budur Rafaelt azóta már felmentették a fegyelmi vizsgálat alól — írja levelezőnk — sőt most a törvényhatósági bizottságba is beválasztották a pótválasztás alkalmával.

— **A részegség átká.** Magyer Tóda nádasi lakos — mint levelezőnk írja — nagyon szerette az italt és gyakran tántorogva ment haza. A múlt hét végén megint ilyen napja volt, de ezuttal igen végzetes szerencsétlenség érte. A mint a lazuri patak mellett bukdácsolt, belezuhant a sebes patakba és ott lelte halálát.

— **Megölöm az apámat!** Végigkorozmázta az egész Aradot Geloz Béla. Már nagyon mámoros volt, mire hazaért, de azért tovább akart mulatni. Pénzt kért szegény apjától, ki azonban kérését megtagadta. Erre Geloz kést rántott, s az apjának rontott.

— **Mit tesszel, te szerencsétlen!** — sikoltotta az anya.

— **Nem tudom én!** De ha pénzt nem látok, istenemre megölöm az apámat is!

Nagy nehezen fékeztek meg a dühöngőt

ki kezét csókolhat azoknak, kik megmentették az esetleges apagyilkosságtól.

— **Új román bank.** Bányfnyadról jelentik, hogy ott a románok új bankot alapítottak. Két forintos részvényekkel csinálták meg az új pénzintézetet, melynek csak román nemzetiségűek lehetnek tagjai.

— **Hirtelen halál.** Levelezőnk írja: Vlagye Számszon a lmasi lakos a napokban hirtelen halállal hunyt el. Olyanképen történt az eset, hogy míg szülei kint jártak a mezőn, addig ő lefeküdt. A hogy arozozal lefelé reáfeküdt az ágyra, erősen hörögni kezdett, s néhány percz múlva meghalt.

— **Leégett faraktár.** Nagy tüzesetről értesít bennünket orczifalvai levelezőnk. Keller Fülöp odaváló fakereskedő nagy faraktára gyulladt ki a múlt éj folyamán és egészen leégett. Eddig még nem tudják a tűz keletkezésének okát, hanem gyanítják, hogy gyújtogatásból eredt. A kár meghaladja a 4000 forintot.

— **Ismeri a járást.** Nyugodtan élvezte a szép vasárnapot Stofflinger Vilmos. Nem is merte volna álmodni, hogy az éjszaka nem hogy álmodni, de még aludni sem fog. Pedig úgy történt. Hazaérkezve, nagy megdöbbenéssel tapasztalta, hogy három teljes öltözet ruhája, az ezüst órája, gyűrűje s egy csomó fehérneműje (mely nem sorult Madame-Sans-Gêne igazítására) — elveszett. A gyanu Golgotyán Tódor ellen irányul, ki a házban ismeri a járást.

— **Közrekerült tolvaj.** Ilvanyecz Pál kertestaplócazi lakostól — mint levelezőnk írja — a múlt hét folyamán megfoghatatlan módon eltűnt 20 frt készpénz és egy lőfegyver. A nyomozás folyamán kitént, hogy tettes Jurás András, kinél úgy a pénzt, valamint a fegyvert megtalálták.

— **József főherczeg pártfogoltja.** József főherczeg Wörishofenben, Kneippnél megismerkedett Vargha Ferencz miskolci tanár leányával, Mártával, ki szintén kúra végett van ott. — Annyira megkedvelte a kis leányt, hogy napi sétái alkalmával mindig megszólította, beszélgetett vele és nevére alapítványt tett.

— **Sándor szerb király Bécsben.** Sándor szerb király tegnap délután a Pétervárról jövő futárvonattal Bécsbe érkezett. A királyt az északi vasút pályaudvarán Szimics szerb követ s a bécsi szerb kolónia tagjai, köztük Stefanovics Bilofsky lovag, volt miniszteri tanácsos, fogadták. didőn a vonat megállott, egy szegényesen öltözött ember hatolt oda a szalonkoosihoz. A rendőrök meg akarták fogni, de ő elkezdett kiabálni, hogy a királlyal akar beszélni. Mikor elfogták, hogy igazolásra szólítsák fel, elbeszélte, hogy egy örökösödési perben akart egy kérvényt átnyújtani a királynak. Miután megmagyarázták neki, hogy forduljon a szerb konzulátushoz, elvezették az udvari vonat mellől. A király este lakosztályában ebédet adott, melyen Szimics szerb követ, Petrovics szerb pénzügyminiszter s a király kísérete vettek részt. Ma reggel Sándor király az udvar vendége lesz reggelire. A király valószínűleg hétfő estig marad Bécsben.

— **Milyen az igazi huszár?** Pécsen a Vörös ökör fogadó előtt nagy csődület támadt. A fogadó istállójában dolgozó Biró János 64 éves munkást úgy fejen rugta egy ló, hogy betört a koponyája s az agyvelője is kilátszott. — De mikor a rendőri kiküldött a kórházba akarta Birót szállítani, ez minden segélyt visszautasított és csak nagy rábeszélésre hagyta a fejét bekötözni. Semmi áron sem akart a betegszállító kocsiba ülni. „Más fából való vagyok én, mint a mai emberek. En 24 évig voltam huszár.“ Mondotta és maga ment be gyalog a kórházba.

— **Egy orosz lap az „Otthon“ estélyéről.** A pétervári „Novosti“ bécsi levelezője részletesen leírja az „Otthon“ kör minapi felavató áldomását és ismertetvén az ott mondott beszédek, fejtegetéseit a következő megjegyzéssel kíséri: „A kis Magyarország sohasem gyakorolhattott volna oly hatalmas befolyást a nagy osztrák-magyar monarchia általános politikájára, ha a sajtó nem élvezne oly nagy szabadságot és oly általános tiszteletet. Boldog a nép, mely hírlapíróit ennyire megbecsülni és sajtószabadság jelentőségét ennyire méltányolni tudja.“

Pályázatok. Aljegyzői áll. a marosvásárhelyi, lipító újvári és török-kanizsai járásbírósnál 2 hét a. Albírói áll. a zala-egerszegi, rózsashegyi járásbírósnál 2 h. a. Aljegyzői áll. a debreczeni törvényszéknél 2 h. a. Alügyészi áll. a pécsi ügyészségnél 2 h. a.

HYMEN.

Lejtényi Sándor, az aradi főgymnázium jeles tanára oltárhoz vezette Aradon özv. **Prókaj Kajetán** urnó kedves leányát, **Irma** a kisasszonyt.

Magyary Mihály apateleki jegyző vasárnap este váltott jegyet Gurahonozon **Borsos Lajos** ottani jegyző bájos és művelt leányával **Ilonka** a kisasszonynyal.

Lovich Gyula radnai fiatal szolgabíró szombat délután esküdött örök hűséget **Lippán** a bájos **Hogel Mártha** kisasszonynak. Koszoruleányok voltak: **Csukay Vilma** és **Lujza** kisasszonyok, vőfélyek **Szilvássy dr.** és **Lovich Dezső**; Násznagyok: **Csukay Sándor** radnai főszolgabíró és **Tabajdy Gyula** gyor ki jegyző.

Erdélyi Andor vasárnap délután esküdött örök hűséget a minoriták aradi templomában **Frantz Mariska** kisasszonynak, **Deresztye Gyula** helybeli kereskedő szép sógor-nőjének.

Dallos Elek kir. posta- és távirótiszt tegnap este 6 órakor esküdött örök hűséget a minoriták aradi templomában a szép és kedves **Keresztes Ilonka** kisasszonynak. Násznagyok voltak: **Varjassy Arpad** kir. tanfelügyelő és **Masku Miklós** kir. posta- és táviró főtiszt.

Wolfner László Temes-rékási földbirtokos és nagy regale berlő eljegyezte **Hartmann Jeni** kisasszonyt, **Hartmann Herman** aradi kereskedő művelt és szép leányát.

Sámson György világi kántor a múlt héten esküdött örök hűséget **Kovács Mária** kisasszonynak a világi piébánia templomában.

GYÁSZROVAT.

† **Kirila György** ev. ref. teológiai hallgató hosszú szenvedés után Székudvaron elhunyt. 28 évet élt. Béke poraira!

TANÜGY.

Iskolaszéki ülés

Arad szab. kir. város községi iskolaszéke f. év november hó 29-én azaz csütörtökön délután 4 órakor a városház emeleti kis termében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak ezennel meghivatnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az aradi kir. főgymnasium igazgatóságának átirata az egykori főgymnasiumnak a polgári fuiskolánál őrizett régi zászlójának átengedése iránt.

2. Az aradi állami főreáliskola igazgatóságának átirata, **Matusik Márton** községi iskolai tornatanár által ott adott tornaoktatás engedélyezése iránt.

3. Az aradi polgári fuiskola igazgatóságának előterjesztése, azon iskolának az ezredéves kiállításra való részvételének kimondása és a költségek engedélyezése iránt.

4. A városi tisztviselő főorvosnak véleményes jelentése, **Robozné Skultety Irma** községi tanítónőnek három havi szabadságidő engedélyezése tárgyában.

5. A siketnéma iskola felügyelő bizottságának javaslata az ottani rajzoktatás mikénti ellátása és egyéb intézkedések tárgyában.

6. Az elnök jelentése, **Vilagosy Mihály** vidéki illetőségű siketnéma tanuló részére adandó tandíjkezdmény tárgyában.

7. Az iskolafelügyelő jelentése, a városi iskolai kert jelen évi jövedelméről és kiadásairól.

8. Az iskolafelügyelő évi jelentése, a lefolyt 1893/4-ik iskolai év tanügyi állapotáról.

9. Az iskolafelügyelő jelentése, az iskolamulasztásokról.

Aradon, 1894. évi nov. hó 26-án.

SALACZ GYULA s. k.,
kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi dalegylet dalestélye. Vasárnap este az aradi dalegylet táncmulatsággal egybekötött dalestélyt rendezett

a **Michl** féle sörösarnok helyiségében. A dalegylet, mint rendesen, ezuttal is nagy szórakozást szerzett hallgatóinak. Egyes számokat **Nagy Sándor**, a dalegylet volt karnagya vezetett, ki ez alkalomra átrándult Aradra. Az énekekre tánc következett. Jelen voltak:

Schöpf Józsefné, **Tóth Mihályné**, **Molnár Lajosné**, ifj. **Schör Béláné**, **Striberni Jánosné**, özv. **Román Józsefné**, **Kaiser Lipótné**, **Faragó Sándorné**, **Szalay Józsefné**, **Fischer Albertné**, **Fitus Józsefné**, **Laut Pálné**, **Zadaovics Jánosné**, **Pellegrininé**, **Jóó Károlyné**, **Temesvár Etel (Lupos)**, **Hubert Mariska**, **Szalay Etelka**, **Pellegrini Ilona**, **Tóth Etel**, **Román Etelka** stb.

(=) A **lippai vörös-kereszt egylet** fiókja szombatn kitűnően sikerült táncostélyt rendezett a „**József főherczeg szálloda**“ nagytermében, melyen Aradról is tekintélyes számban vettek részt. A rendező-bizottság élén **Székelly Mihályné**, és **Vannay Gusztávné**, urnők buzgólkodtak. A táncostély mintegy 250 forintot jövedelmezett. A jelenvolt hölgyek következtek.

Asszonyok: **Vannay Gusztávné**, **Székelly Mihályné**, **Baróthy Ferenczné**, özv. **Angos Sándorné**, **Kormos Aladárné**, **Török Béláné**, **Sugár Károlyné**, **Jansz Sándorné**, **Szabados Lajosné**, **Miselbacher Nándorné**, **Rózsa Józsefné** stb.

Leányok: **Székelly Margit**, **Angos Margit**, **Sugár Etza**, **Rózsa Irma**, **Thaly Gizta**, **Szabados Vilma**, **Miselbacher Sarolta**, **Mayer Stefánia**, **Zách Anna**, **Berlenger k. a.**, **Kun Róza**, **Kovacsics Róza**, **Mairovits nővérek**, **Koncs Mariska**, **Ott Gisella**, **Kirrin Elvira** stb.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

November 27. (Kedd) **Kis molnárné**, operetta.
November 28. (Szerda) **A becsület**, színmű.
November 29. (Csütörtök) **Az égér**, vígjáték.
November 30. (Péntek) **Uff király**, operetta.
December 1. (Szombat) **Szókimondó asszony**, színmű, (negyedszer).
December 2. (Vasárnap) Délután: **Tiszteletes ur keservei**. Este: **Liliomfi**.

* **A primadonna-kérdés.** Lapunk vasárnapi számában már említettük, hogy **R. Réthy Laura**, a színtársulat jelenlegi kiváló primadonnája aláírta Leszkayhoz a szerződést. E hírünket oda kell módosítanunk, hogy **Réthy Laura** csak a nagyváradi nyári szezonra szerződött Leszkayhoz, s már a jövő év októberében nem jön Aradra. A nyári szezonra azért szerződött őt Leszkay, mivel a nagyváradi színügyi-bizottság határozottan kijelentette, hogy primadonna nélkül nem adja Leszkaynak a színtársulatot. Azt hisszük, hogy a direktor — mert Arad már az övé — nem fog bennünket a jövő télen primadonna nélkül hagyni, hiszen el kell számolnia azzal a ténnyel, hogy lesz még Aradon is pályázat kitűzve a színházra.

* **Lewinsky József**, a bécsi Burgszínház e kiváló tagja vasárnap délután az általunk közértezt program szerint felolvasást tartott a **Krispin-teremben** mely bizony csak félig-meddig telt meg. Kettős okból sajnáljuk e körülményt: attól félünk, hogy nagy művészek értesülve Arad művelt közönségének műpartolási hiányáról, ezentul mellőzik városunkat, másodsor pedig azért, mer a távolmaradtak nem mindennapi élvezettől fosztották meg magukat. **Lewinsky** az első német színpad erópai hírvé művésze, őt negyedórán át oly kiváló élvezetben részesíté a jelenvoltakat, hogy ismételt kéresem engedve, érdekes műsorát több számmal megtoldotta. A művész sokoldalú, itt az elegia ott a pajzán csapongó jókedvű előadása a jelenlevőket percenkig tartó tapsokra lelkesítette. Számosan, kik a megalakítandó műkedvelők egyletbe beiratkoztak, **Lewinsky** művészetétől sokat tanulhattak volna. (B.)

* **Bérlők figyelme.** A „**Szókimondó asszony**“ tegnapi harmadik előadásában nagy ovációban részesítette a közönség **Delli Emát** (**Madame Sans-Gêne**) és **Gál Gyulát** (**Napoleon**) kilépőkkor hatalmas taps zúgott fel s az orchestrumból az előbbieknél hosszú szallagos, remek kamélia-csokrot, az utóbbinak pe-

dig óriási, szintén szallagos babérkoszorút nyújtottak tel elismerésül. Ez a kitüntetés — mint a csokor és a koszoru szallagjain olvasható volt — a páratlan számú bérlők figyelméből keletkezett.

TÁVIRATOK.

Wekerle Bécsben.

Budapest, november 26. (Saját tud. táv.) Természetes, hogy tegnap egész nap egyetlen kérdés foglalkoztatta az egész fővárost, politikai és társadalmi köreit egyaránt, ez a kérdés, amely ebben a három szóban hangzott a kíváncsiak ajkairól minduntalan:

— **Mi hír Bécsből?**

Csak hogy amilyen könnyű volt a kérdést föltenni, ép oly nehéz volt rá a feleletet megadni. Elvégre, ami történet, mindaz a dolog természetéből kifolyólag a legnagyobb diszkrétio dolga. Arról ugyan, ami a felség és **Wekerle** között lefolyt, nehezen fog még olyan élelmes riporter is szerezhetni valamit.

Maguk a politikai körök természetesen fokozottabb érdeklődéssel néztek Bécs felé. A klubok késő estig népesek voltak, de a szabadelvűparton kívül a többi mind a legnagyobb tájékoztatlanóságban leledzett. A szabadelvűpart a távirati irodák tudósításán kívül megkapta **Wekerle** táviratát is. Sokat ugyan nem mondott, de már ebből a táviratból megtudtak egyet-mást még is. A távirat egy része így hangzott:

Még holnap (hétfőn) itt kell maradnom. Tárgyaljatók a költségvetést nélkülém. Este otthon leszek.

Tehát folynak a tárgyalások javában és pedig olyan arányban, hogy tegnap hat negyed óráig tartott **Wekerle** előterjesztése a Felségénél. Ma hasonlóképen szintén hosszabb lesz a kihallgatás.

Az eddigi értesülések összegezése a következőkben adható meg.

„**Ez ideig legalább a szentesítés kérdése akadályokkal nem küzd. Valószínű azonban, hogy a felség elhatározását mégis rövid időre még elodáznia fogja és így a budget tárgyalási idejére komplikációt nem várhatunk.**

Ez a pár iszonyuan megszerkesztett sor mindaz, amit **Wekerle** bécsi útjának eredményeként e pillanatig ismerünk. — Irni való, hiszen amit megirni lehetne, kombináció van elég. De hát ezeknek az alapjuk épen olyan megbizhatatlan, mint a mily kétes a forrásuk. Ezekről csak referálhatunk.

Budapest, november 26. (Saj. tud. táv.) **Budapesti** tudósítónk a következőket sürgönyzi: **Bécsből** távirják lapunknak: **Wekerle** miniszterelnök, kit a Felsége ma délután 2 órakor fél órai kihallgatáson fogadott és a ki **Kálnoky** gróf külügyminiszternél értekezett, délután 4 órakor **Budapestre** visszautazott. Ugy hisszük, most már biztosra vehető, hogy a már elintézt három egyházpolitikai javaslat szentesítése legközelebb várható. A főrendiház azután tárgyalás alá veheti majd a másik két egyházpolitikai törvényjavaslatot.

Budapest, november 24. (Saj. tud. táv.) **Bécsből** egészen megbizható forrásból kapjuk azon értesítést, hogy **Wekerle** kétszeri fogadtatása kétségtelessé tette, hogy válság nincs. A király mentől hamarabb szentesíteni fogja a javaslatokat. A hátralévő javaslatokat pedig mentől hamarabb tárgyalni fogja a főrendiház.

Nopcsa br. kormánybiztos.

Budapest, november 26. (Saj. tud. táv.) Nopcsa Elek br., bár kinevezése még nem jelent meg, ma már megjelent az operában, hol magához hívatta a tisztviselőket, értekezett velük s végül figyelmeztette őket kötelességeik pontos teljesítésére, kijelentvén, hogy különben szigorú rendszabályokhoz nyúl. Nopcsa br. kormánybiztosnak neveztetett ki és nem intendánsnak.

Kossuth honpolgár.

Budapest, nov. 26. (Saj. tud. táv.) Kossuth Ferencz Kammermayer polgármester kezébe ma délelőtt tette le a honpolgári esküt, mely után a polgármester e szavakkal üdvözölte Kossuthot: »Legyen e hazának olyan fia, mint egykor atyja volt!«

A második szolgálati év.

Budapest, november 26. (Saj. tud. táv.) Azon felszólalások következtében, melyek úgy a delegációkban, mint a két parlamentben azon egyéves önkéntesek második évi szolgálatára vonatkozólag történtek, akik első szolgálati évük letelte után nem nyerték meg a tartalékos tiszti rangot — mint illetékes oldalról értesülünk — mértékadó helyen a második szolgálati év eltörlesztésének kérdésével foglalkoztak. Hogy azonban ezen második szolgálati év eltörlesztésük, arra semmiféle hajlandóság nem mutatkozik, amennyiben utalnak arra, hogy az egyéves önkéntesek második szolgálati évéhez fűződött várakozásokat az eredmény teljesen kielégítette.

Ujezredparancsnok.

Bécs, november 26. (Saj. tud. táv.) Ő Felsege Ottó főherceget a Krakóban állomásozó 1. dzsidas-ezred tulajdonosává nevezte ki.

Károly Lajos főherceg.

Bécs, nov. 26. (Saj. tud. táv.) Károly Lajos főherceg, aki rosszulletéből már teljesen felépült, tegnap délután családjához kis-tapolcsányi birtokára utazott.

Püspöki értekezlet.

Bécs, november 26. (Saj. tud. táv.) A Schönborn gróf bibornok elnöklete alatt itt folyó püspöki értekezleteket ma folytatták és valószínűleg néhány nap múlva be is fejezik.

A pápa a lengyel elítéltekért.

Róma, november 26. (Saj. tud. táv.) A pápa a csárnál lépéseket tett az összes lengyel politikai elítélteknek és Szibériába száműzötteknek megkegyelmezése iránt.

Sztrájkoló pékek.

Amsterdam, nov. 26. (Saj. tud. táv.) Általános péksztrájk tört ki. A városban nagy a kenyérhiány. A munkások megakadályozták a kenyéreladást.

A csár esküvője.

Pétervár, nov. 26. (Saj. tud. táv.) Miklós csár menyegzője alkalmából a lapok lelkes cikkeket és költeményeket közölnek. A közönség tódul a téli palotához, hová a katonaság zeneszóval vonul fel. Negyven-ezer szegényt megvendégelnek. Az iskolák zárva vannak. A vár ágyui hirdetik, hogy a csár esküvője megtörtént. A sürgöny feladásakor tisztelgés folyik, mely két óra hosszat tart.

A japán-kínai háború.

Washington, november 26. (Saj. tud. táv.) »Baltimore« hadihajóról, mely Port-Arthur foladása után Csi-Fuból odament, Carpenter tengernagy azt táviratozza, hogy a harcban 15,000 főnyi japán és 13,000 kínai katona vett részt. A japánok vesztesége kétezer halott és sebesült; a kínaiaké kétezer halott. A kínai hadsereg zöme elmenekült.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog czég jelentése. —

Budapest, november 26.

Gabonaüzlet! Buzát ma gyengén kínáltak, a vételkedv gyenge volt, az irányzat lanyha lett. Elkelt 15000 mm. néhány krajczárral olcsóbb áron. Eladások:

	mmassa	kilogramm	frt
Tiszavidéki	200	82. ⁵	6.87 ^{1/2}
"	100	82.	6.82 ^{1/2}
"	200	81. ⁵	6.82 ^{1/2}
"	400	81. ⁵	6.85
"	200	8.	6.75
"	200	81.	6.60
"	100	80.	6.60
"	200	80.	6.70
"	80.	78. ⁵	6.85
Pestvidéki	300	80.	6.87 ^{1/2}
"	850	79. ⁵	6.70
Fehérmegyei	100	79. ⁵	6.70
"	200	79.	6.85
"	300	79.	6.70
Bácskai	200	79.	6.87 ^{1/2}
Tolnai	200	79.	6.85
Oláh	1000	78. ⁵	5.47 ^{1/2}
Serlei	3300	77.	5.30
Zab	100	6.15	6.07
"	100	6.	6.
"	300	6.	6.
"	100	5.90	5.90

Határidőzlet: Amerikából tegnap valamivel szilárdabb árfolyamokat jelentettek, ennek dacára a mi tőzsdénken lanyhán indult az üzlet buzában, s tekintettel a gyenge üzletmenetre pár krral lanyhábban zárult is. Tengeri szintén igen gyengén indult s tekintettel a külföldi gyengébb jegyzésekre s az itteni tartózkodó vásárlási kedvre, lanyhán zárult is.

Zárul 11 órakor

Buza márczius—április 1894 . . .	7.05—7.07
Buza szeptember—október 1894 . . .	6.70—6.72
Tengeri május—június 1894 . . .	6.65—6.67
Tengeri őszre	6.05—6.06
Zab márczius—április 1894 . . .	6.45—6.50
Zab őszre	6.02—6.04
Káposzta-repeze	11.10—11.20

Külföld: New-York: buzára $\frac{1}{8}$ —szilárdabb, tengerire $\frac{1}{4}$ — $\frac{5}{8}$ lanyhább. Chicago: buzára $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ szilárdabb, tengerire $\frac{1}{4}$ — $\frac{5}{8}$ lanyhább, Paris tartott, London szilárd, Liverpool csendes.

Értéktőzsde: A tegnapi lanyha magánforgalom után ma igen lanyhán, pár forinttal olcsóbban indultak az értékpapírok, míg később külföldi szilárd jegyzésekre különösen helyi papírok emelkedtek 4—5 frttal. A nemzetközi papírok szintén igen szilárdak.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	390.75
Magyar hitelrészvény	489.—
Osztrák államvasut	383.50
Rima-Murányi	274.50
Déli vasut	108.—

Szeszüzlet.

— November 26. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban avers szesz 52.50, kicsinyben 58.— hordó nélkül per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

VIZJELZÉS.

1894. évi november hó 26-án reggel 8 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérésén.

Észlelési állomás	Hőmérők °	Időjárás	Vizállás	
			— cztimétr.	— cztimétr.
Branytoska	+ 3°	borult	— 54	—
Arad	+ 3°	derült	— 134	—
Makó	+ 3°	derült	— 30	—
Bzeged	+ 2°	derült	+ 24	—
Gyoma	—	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1894. november 26.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az »Aradi Közlöny« távirati tudósítása. —
Budapest, november 26. d. u. 5 óra.

F. a. j.	Irányzat	100 klg. ár	
		frttól	frtig
Buza bászai uj	6.55	6.80	
Buza tiszavidéki	6.60	6.85	
Buza pestvidéki	6.55	6.80	
Buza fehérmegyei	6.55	6.80	
Buza bácskai	6.65	6.90	
Rozs uj, I-ső rendű	5.30	5.35	
Rozs uj, II-od rendű	5.25	5.30	
Arpa takarmány	5.65	5.95	
Arpa égetni való	6.30	7.—	
Arpa sörfőzdei	7.25	8.30	
Zab	5.90	6.30	
Tengeri bászai	5.45	5.55	
Tengeri másnemű	—	—	
Káposzta-repeze bászai	—	—	
Köles	6.—	6.50	
Buza szept.-okt.	7.06	7.07	
Buza márcz.-ápr.	6.72	6.74	
Buza máj.-jun.	—	—	
Rozs szept.-okt	—	—	
Tengeri jul.-aug.	—	—	
Tengeri aug.-szept.	—	—	
Tengeri októberre	—	—	
Zab márcz.-ápr.	6.03	6.05	
Zab szept.-okt.	—	—	
Káposzta-repeze aug.-szept. 1894.	11.10	11.20	

Aradvárosi

Évadbérlet
56. szám.

színház.

Havibérlet
16. szám.

Kedden, 1894. november 27-én

A kis molnárné.

Eredeti operette 3 felvonásban. Scribe »Giralduja« után írta: Radó Antal. Zenéjét szerző: Sztójánovits Jenő.

SZEMÉLYEK:

A fejedelem	Róthy L.
A fejedelemné	Pajor Agnes.
Biosky András	Fóris Pista.
Oláh Péter	Sólyom L.
Gerster Flórián	Rónaszéki.
Celesta	Reviczky E.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR*

Divat-áruház!

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

— ALAPITTA TOTT 1793-ban. —

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy

női confectionban

naponként

nagy szállitmány

érkesik:

divatos felöltők, gallérok, capek, rotondok

legjobb és legfinomabb minőségig legolcsóbban számított árral.

felöltők stb. mérték után

bármely faconban kitünő szabással gyorsan készíttetnek, a legjutányosabb árkban számítva.

Szives pártfogást kérve

mély tisztelettel:

Probst Károly és Társai
Aradon.

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

15929/1894.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 24040/552. 1893. sz. a. alkotott s kormányhatóságilag jóváhagyott a cselédmenedék-ház alapról és cselédkiházasítási jutalmakról szóló szabályrendelet 4. §-a értelmében ez évre kiutalványozandó, — egy 200 frtos, valamint ugyan ezen alapról az elmúlt 1893. évről jelentkező hiányában fennmaradt 200 frtos jutalom lesz az arra érdemes cselédeknek kiadandó.

A kiházasítási jutalomban részesülhetnek törvényes házasságra lépésük alkalmával mindazon jó és hűségese magaviseletű halmi vagy évi bér mellett szolgáló 18-ik életévet betöltött, de 30 évet még túl nem haladott helybeli vagy idegen illetőségű nőcselédek, kik kizárólag vagy főleg a házban, vagy a cseléd egyes tagjainak szolgálatában teljesítendő munkára fogadtattak fel s Arad szab. kir. város törvényhatósági területén egy helyben s egyfolytában legkevesebb 3 éven át jól és hűségesen szolgáltak, erkölcsileg kifogás alá nem esnek s a beírásban ezen alapra a díjat megfizették.

A szolgálat időtartamára beszámítatik az az idő is, melyet a cseléd oly szolgálatban töltött, mely szolgálat a cseléd tartó elhalálása miatt szünetelt meg.

Jelentkezők közül előnyben részesülnek azok, kik a) egy helyben huzamosabb ideig szolgáltak; b) egyenlő minőség esetén összes szolgálati idejüket véve legrégebben szolgáltak.

Azon nőcselédek, kik kiházasítási jutalom elnyeréséért pályáznak, kötelesek az év december havának 1-ő napjától 15-ik napjáig kérvényüket a kapitányi hivatalhoz vagy írásban beadni, vagy kérvényüknek jegyzőkönyvbe való felvétele végett a kapitányi hivatalnál személyesen megjelenni.

A kérvényhez melléklendő folyamodó keresztlevelle s mindazon hiteles okmányok vagy bizonyítványok, amelyek alapján a kiházasítási összegért folyamodik.

A kérvényben megnevezendő továbbá folyamodó leendő házastársának neve, foglalkozása és illetőségi helye.

A beadandó kérvények erre kinevezett bizottság által fognak tárgyalatni és a jutalom utalványozása végett a város tanácsához javaslattal beterjesztetni.

Az illető jutalmazott tanácsi határozattal értesítetik, hogy a kiházasítási összeg kiutalványozását a tanácsnál kérelmezheti és pedig a határozat kézbesítésétől számított 60 nap alatt az illető lelkészi hivatal által kiállított esketési bizonyítvány mellett, mely esetben a tanács a 200 frtot kiutalványozza.

Ha a fennebb kitett idő alatt az összeg kiutalványozása nem kéretik, vagy jutalmazott a házasságot lelkészi bizonylattal nem igazolja, a jutalmazásra ajánlott igényét elveszti. Mennyiben lehet a fennebb megszabott határidőt meghosszabbítani, azt időről-időre meghatározni, a tanácsnak van joga.

Arad, 1894. november hó 16-án.

Sarlot Domokos
főkapitány.

2437/1894. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a vértanu szobor kerítésének tervezetere nyitott pályázat következtén benyújtott pályamunkák közül a pályabíró-ság az első díjat: »Esznek hódol az ércze»; a másodikat: »A munka szorgalma»; a harmadikat a »Kemény« jeligés pályamunkáknak ítélte.

Ezzel kapcsolatban a díjat nem nyert pályamunkák beadóját felhívom, hogy pályamunkáikat a folyó évi december hó 15-ig hivatalomban átvenni sziveskedjenek.

Ezen határidő eltelte után a jeligés levelek elégettetnek, a pályamunkák pedig a városi rajziskola rajzgyűjteményéhez csatoltatnak.

Arad, 1894. évi november hó 25.

Salacz Gyula.
kir. tanácsos, polgármester.

3803. sz.

Árlejtési hirdetés tüzifa-szállítás iránt.

A tótváradai faraktárból mintegy 800—1000 ürköbméter tűzifának az aradi maroshid melletti raktárba hajón való szállítása iránt a tótváradai erdőgondnokság irodájában f. évi november 30-án délelőtt 10 órakor nyilvános árlejtés fog tartatni.

Lippa, 1894. november 17.

M. kir. főerdőhivatal.

Csanádvármegye központi járás főszolgabírójától.

6315/1894. kig.

Pályázat.

Csanádvármegye központi járásához tartozó Földeák községnél nyugdíjazás következtében megüresedett községjegyzői állásra.

Javadalmazás: évenként 300 frt fizetés és 4 köbméter kemény tűzifa, szabad lakás és kert, továbbá $\frac{2}{4}$ kültelek és járandóságainak használata, végre a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak. A föld után esedékes közadótartozásokat a jegyző fizeti. A jegyzői földön lévő tanyaépületek, ugy kerti felszerelések megváltási díjára a nyugdíjazott s az új jegyző között megállapodás lesz szükséges.

Választási határidő és hely: f. évi december hó 11-ik napjának délelőtti 10 órája, Földeákon a községházánál.

A törvényes minősítést s az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal ellátott pályázati kérvényeket a választást megelőző nap d. u. 5 órájáig fogadom el. Allami szolgálatban alkalmazva volt, vagy alkalmazásban lévők minősítési táblázatuk hiteles másolatát bemutatni kötelesek.

Makón, 1894. évi november hó 22.

Fail Gábor
főszolgabíró.

RÉVAI TESTVÉREK kiadása.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása

mindenki által beszerezhető minden anyagi megerősítés nélkül azáltal, hogy e tekintélyes könyvtár 3 frt havi részletfizetés mellett szállítjuk.

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI
2000 iven, erős papíron, nyolczadrét alakban, diszkötésben.
megjelenik 100 kötetben
Összesen 100 kötet fog megjelenni.

Diszkötésben
250 frt.

Havi részlet
csak 3 frt.

Fizetendő Budapesten

Rendelő-lap

Révai Testvérek
könyvkereskedésének

Budapesten, Váci-utca 1. szám.

Ezennel megrendelem jelen előrajz alapján

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadását

100 kötetben, 2000 iven, — 100 vászon diszkötésben 250 frtért
100 fűzött kötetben 200 frtért

Fizetendő Budapesten.

- a) Kötelezem magamat a rendelés keltétől kezdődő egymástáni havi 3 frtos részletfizetéseket a fenti ezégnék mindaddig fizetni, míg a teljes mű ára törlesztve nincs.
b) Kötelezem magamat félévenként 10—10 kötetet 25 frtnyi utánvétellel átvenni.

Egyszermind tudomásul veszem, hogy félévenként 10—10 kötet évenként tehát összesen 20 kötet fog megjelenni és nekem két csoportban megküldetni. A részletfizetések be nem tartásakor a részletfizetési kedvezmény megszűnik.

Kelet ..... Lakhely .....
Név ..... Állás .....

Kötetenként átlag 20 iven. Félévenként 10 kötet jelenik meg és küldetik meg egyszerre.

Gyűjtőknek, valamint mindazoknak, kik e kiadás érdekében fáradoznak, huzar rendelés után egy diszkötésű 250 frt értékű tisztelet-példányt, egyes rendelések után készpénz-jutalékot fizetünk. — Gyűjtőknek ingyen adatnak.

Kötésünk által, melyet e dízes gyűjteményhez külön magyar stílus rajz alapján készítettünk, e gyűjtemény a könyvtár díszévé válik.

Jókai Mór összes művei
nemzeti kiadása
100 kötet ára:
fűzve 200, diszköt. 250 frt.

Páratlan alkalmat nyújt egy egész könyvtár megvásárlására. Magánosok, iskolák, egyesületek, intézetek

havi 3 frtos részletfizetéssel

alapját vehetik privát, iskolai, intézeti vagy egyesületi könyvtáraknak. Az egész ország óhaja volt, hogy Jókai összes művel egyöntetű szép kiadásban gazdagoknak és szegényeknek hozzáférhetővé legyen.

Mi megadjuk a kedvező feltételek nyújtása által ezen közkívánatot teljesülésének lehetőségét Jókai közkinésévé lesz az egész nemzetnek a nemzeti kiadás által.

Csekély havi résletek mellett minden könyvkereskedésnél kapható.

1894.

ŐSZ.

1894.

NEUMANN

férfi-, fiu- és gyermek-ruha áruháza
ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 9. SZÁM.

Telefon 238. sz.

 Szabott árak.

1845. ALAPITTATOTT 1845.

RAKTÁRAK:

Bécs, Máriahilferstrasse 35-ik szám.

Bécs, Kärnthnerstrasse 31-ik szám.

Arad.
Debreczen.
Ujvidék.
Nisch.

Nagyvárad.
Temesvár.
Fiume.
Laibach.

Eszék.
Zágráb.
Szófia.
Becskerek.

Pancsova.
Belgrad.
Szerajevó.
Szilisztria.

Merán.

Trieszt.

Szabott árak.

Szabott árak.

Alapított 1875-ben.

Stern M. A.

238. sz.

kizárólagos női confection áruháza.

Legnagyobb raktár

Arad és vidékén.

Dús választék

minden e szakmába vágó

ezikkekben

lehető jutányos árak mellett.

Alapított 1875-ben.

